

Kooskõlastustabel

Märkuse esitaja/sisu	Kommentaar märkusele
Sotsiaalkindlustusamet	
1. Eelnõu § 1. Seoses eelnõu § 1 punktiga 1 teeme ettepaneku kaaluda ka PHS § 46 lõikes 4 nimetatud tähtaegade täpsustamist. Näiteks võiks kaaluda lõike 4 muutmist järgmiselt: „(4) Kui isa või teine vanem taotleb isa vanemahüvitist lapse sünnile eelneva perioodi eest, määratakse isa vanemahüvitis <u>30</u> tööpäeva jooksul pärast lapse sündi, kui on täidetud järgmised tingimused: 1) lapse sünniandmed on edastatud rahvastikuregistrisse; 2) isapuhkuse õigust omava isiku isapuhkuse andmed on kantud töötamise registrisse.“.	Arvestatud , eelnõu täiendatud.
2. Eelnõu § 4. Seoses RPKS § 32 lõike 1 muudatusega, teeme ettepaneku ühtlasi kaaluda sama paragrahvi lõike 2 ¹ täpsustamise vajadust. Näiteks võiks RPKS § 32 lõiget 2 ¹ muuta ja sõnastada järgmiselt: „(2 ¹) Kui pensionitaotleja esitab pensioniavalduse ja pensioni määramise otsustamiseks nõutavad andmed enne vanaduspensioniiikka jõudmise päeva, kuid mitte varem kui kuus kuud enne vanaduspensioniiikka jõudmise päeva, tehakse pensioni määramise otsus hiljemalt <u>15</u> tööpäeva jooksul vanaduspensioniiikka jõudmise päevast ja pension määratakse pensioniõiguse tekkimise päevast. Pensioni määramisest keeldumise otsus tehakse esimesel võimalusel, kuid hiljemalt vanaduspensioniiikka jõudmise päeval.“.	Ei toeta. 30 tööpäeva menetlusaega pärast pensioni taotleja poolt nõuetekohase avalduse esitamist on menetlejatele tagatud läbi üldise printsiibi (RPKS § 32 lõige 1). Kui inimene toob kuni 6 kuud enne vanaduspensioniiikka jõudmise päeva taotluse koos kõigi vajalike dokumentidega, on võimalik SKA pensionitaotluste menetlejate tööd vastavalt planeerida, kuna sellisel juhul jääb menetlusaega rohkem kui 30 tööpäeva. Menetlusaja pikendamine üle 30 tööpäeva ei ole põhjendatud.
3. Eelnõu § 7 punkt 3. Teeme ettepaneku kaaluda ka § 1 punkti 2 jõustamist alates 01.04.2025 ja näha ette erisusena	Ei toeta , kuna regulatsiooni varasem jõustamine 01.04.25 ja tegelikult selle rakendamine vaid väiksele sihtrühmale 2025. aastal, ei ole

Märkuse esitaja/sisu	Kommentaar märkusele
<p>rakendusnorm, mille kohaselt rakendatakse kuni 31.12.2025 sündivate laste osas kuni 31.03.2025 kehtinud PHS-i redaktsiooni.</p>	<p>õigusselge lahendus. Jääme selle juurde, et rakendussättega sätestatakse, et PHS 01.01.2026 jõustuvaid ülempiiri muudatusi rakendatakse pärast seda kuupäeva eeldatavalt sündiva või sündinud lapse eest vanemahüvitise maksmisel, mis tähendab ka seda, et SKA määrab selle sätte alusel ema vanemahüvitise enne lapse sündi.</p>
Tervisekassa	
<p>1. 15.05 jõustunud ravikindlustuse seaduse muudatusega viidi kergema töö eest makstava palgavahe arvutamine kehtiva töötasu peale. Selle all mõeldi kindlat fikseeritud töötasu - nt kuupalk. Tööandjate poolt makstav töötasu on tööandjate lõikes ja erinevates sektorites väga erinev. Kombinatsioone on põhipalgast ja lisatasust, tunnitöö tasust ja lisatasust, aga ka tükitöö tasust ja tulemustasudest jne, mistõttu on kehtiva töötasu mõiste sisustamine praktikas väga komplitseeritud. Selguse ja õiglase hüvitamise huvides, teeme ettepaneku siduda kehtiva töötasu mõiste Vabariigi Valitsuse määrusega nr 91 Keskmise töötasu maksmise tingimused ja kord. Tööandjatele on see selge ja igapäevatöös kasutusel olev meetoodika. Selle alusel arvutab tööandja välja ka näiteks haiguslehe tööandja vastutuspäevade (4.-8. päeva) hüvitise summa. Eelolevale tuginedes teeme ettepaneku sisustada täpsemalt kehtinud töötasu mõistet ravikindlustuse seaduse § 55 lõikes 9 järgmiselt: (9) Käesoleva seaduse § 51 lõike 1 punktides 3, 4 ja 4¹ sätestatud kindlustusjuhtumite puhul haiguslehele märgitud töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse alguspäevale eelnenud päeval kehtinud töötasu arvutatakse töölepingu seaduse § 29 lõige 8 alusel kehtestatud korras.</p>	<p>Arvestatud. Eelnõu on täiendatud.</p>
<p>2. Lisaks on praktika käigus selgunud, et kehtivast seadusest tulenev arvutusskeem töötingimuste ajutisel kergendamisel mitme tööandja puhul vajab spetsiifilisemat erisust. Oluline on luua soodsamad tingimused isikute tööle naasmiseks ja vältida</p>	<p>Arvestatud sisuliselt. Koostöös Tervisekassaga leidsime, et ettepanekus toodud muudatus sobib sisust tulenevalt paremini RaKS §-i 54. Eelnõu on täiendatud RaKS-i § 54 lõike 5 lisamisega.</p>

Märkuse esitaja/sisu	Kommentaar märkusele
<p>Tervisekassa poolt ajutise töövõimetuse hüvitise üle maksmist olukorras, kus isiku kõikidel tööandjatel ei ole võimalik pakkuda tema terviseseisundile vastavaid töötingimusi. Hetkel arvutab Tervisekassa mitme tööandja puhul palgavahe viisil, kus tööandjate poolt märgitud töötasud enne haigestumist liidetakse ning sellest lahutatakse kergema töö tasud. Juhul, kui mõne tööandja juures ei ole võimalik kergemaid tingimusi rakendada, hüvitab Tervisekassa sisuliselt töötaja kogu töötasu selle tööandja juures. See on ravikindlustuse eelarve ebamõistlik kasutamine.</p> <p>Sellest lähtuvalt teeme ettepaneku ravikindlustuse seaduse täiendamiseks ja lisada § 55 lõige 10 järgmiselt:</p> <p>(10) Kui kindlustatud isikul on mitu tööandjat ja tal on õigus vähemalt ühe tööandja juures haigushüvitisele käesoleva seaduse § 51 lg 1 p 4¹ alusel, siis nende tööandjate juures, kus isik ei ole terviseseisundile vastavale tööle üle viidud, arvutab Tervisekassa 70% kalendripäeva keskmisest tulust vastavalt haiguslehele märgitud töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse alguspäevale eelnenud päeval kehtinud töötasust. Tööandja arvutab töötasu töölepingu seaduse § 29 lõige 8 alusel kehtestatud korras.</p> <p>Vältimaks ravikindlustusrahade võimalikku kuritarvitamist, soovime seletuskirjas täpsustada, et erisust rakendatakse nende tööandjate juures, kus kindlustuskaitse on tekkinud enne haiguslehel märgitud töö- või teenistuskohustuste täitmisest vabastuse alguspäeva. See välistab võimaluse, et vahetult enne töötingimuste ajutist kergendamist sõlmitakse põhjendamatult uusi töölepinguid, kus Tervisekassa peab hüvitama 70%</p>	

Märkuse esitaja/sisu	Kommentaar märkusele
tööandja märgitud töötasust, mille korrektsust ei ole võimalik kontrollida.	
<p>3. Muuta TerKS § 4 lõiget 3 ja täiendada lõikega 3¹ järgmiselt: Ettepanek: (3) Tervisekassa nõuab kindlustatult või ravikindlustusega hõlmamata isikult või sotsiaalmaksu maksjalt Tervisekassa kasuks sisse kulud ravikindlustuse seaduses või Tervisekassa seaduses ettenähtud juhtudel. (3¹) Tervisekassal on tagasinõudeõigus isiku suhtes, kes vastutab juhtumi toimumise eest, mille tõttu Tervisekassa tasus ravikindlustusega hõlmamata isiku tervishoiuks tehtud kulutuste eest.</p> <p>Kuna Tervisekassa pädevuse alused ning ulatus on sätestatud TerKS-is ja RaKS reguleerib vaid ravikindlustusega seonduvat, siis Tervisekassa eelarve efektiivse ja otstarbeka kasutamise tagamiseks ravikindlustamata isikute tervishoiuteenustega seotud kulude tagasinõudeõiguse sätteid ei ole kohane kirjutada RaKS-i, vaid TerKS-i.</p>	<p>Arvestatud sisuliselt. Läbiräägitult Tervisekassaga on eelnõusse lisatud TerKS-i täiendamine § 4 lõikega 3¹.</p>
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	
<p>1. Eelnõuga kehtestatakse Tervisekassa makstavale ajutise töövõimetuse hüvitisele ülempiir. Lisaks Tervisekassale maksab töötajale haigushüvitist töötervishoiu ja tööohutuse seaduse (TTOS) § 12² alusel tööandja. Eelnõuga ei ole aga ette nähtud tööandja makstavale haigushüvitisele ülempiiri kehtestamist.</p> <p>Oleme seisukohal, et haigushüvitise maksmisel riigi ja tööandja poolt võiksid kohalduda samad põhimõtted. See tähendab, et nii hüvitise määr (70%) kui ka hüvitise ülempiir peaksid tööandja ja riigi makstava haigushüvitise puhul olema samad. Seetõttu teeme ettepaneku täiendada eelnõu TTOS § 12² muudatustega, kehtestades ka tööandja makstavale haigushüvitisele (4.–8. haiguspäeva eest) ülempiiri. Ülempiir peaks olema sama, mis on</p>	<p>Ei toeta. Eelnõu eesmärk ei ole riigi poolt kehtestada töötajatele täiendavaid piiranguid ka töötajate poolt makstavatele hüvitistele. Eesmärk ei ole ka ühtlustada tööandjate ja riiklikult makstavaid hüvitisi.</p>

Märkuse esitaja/sisu	Kommentaar märkusele
<p>kavandatud Tervisekassa makstavale ajutise töövõimetuse hüvitisele.</p> <p>Samal aja jääb tööandjale võimalus TTOS § 12³ alusel maksta vabatahtlikult töövõimetushüvitist ehk hüvitada vabatahtlikult haigushüvitise ülempiiri rakendamisest tekkiv vahe keskmise töötasuga.</p>	
<p>2. Eelnõuga muudetakse TTOS § 12³ lõiget 4, millega võimaldatakse tööandjale vabatahtlikult hüvitada ravikindlustuse seaduses sätestatud ajutise töövõimetushüvitise ülempiiri rakendumisest tuleneva saamata jääva summa. Nõustume nimetatud muudatusega, kuid teeme ettepaneku täpsustada selguse huvides sätte sõnastust selliselt, et tööandjal on õigus vabatahtlikult hüvitada ajutise töövõimetuse hüvitise ülempiiri ja keskmise töötasu vahe, nt järgnevalt:</p> <p>„Ravikindlustuse seaduse § 54 lõikes 1¹ sätestatud ajutise töövõimetuse hüvitise ülempiiri rakendusel võib tööandja hüvitada töötajale ajutise töövõimetuse hüvitise ülempiiri ja keskmise töötasu vahe.“.</p>	<p>Arvestatud sisuliselt. Eelnõu on muudetud tulenevalt RAMi samasisulisest märkusest. Lisaks kehtestatakse säte uue lõikena 4¹.</p>
<p>Eesti Töötukassa</p>	
<p>1) Eelnõu § 2 kohaselt pikendatakse puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduses sotsiaalkindlustusameti poolt puude raskusastme tuvastamise või tuvastamata jätmise otsuse tegemise aega 15 tööpäevalt 30 tööpäevani kõikides vanusegruppides. Seletuskirjas on põhjenduseks toodud ülesande täitmisel inimressursi piiratus. Seletuskirja kohaselt „puude raskusastme taotleja jaoks pikeneb otsuse saamise aeg. Kuigi muudatus pikendab puude raskusastme tuvastamise aega, ei kaota inimesed pikema menetlusaja tõttu oma toetuse suurus. Pikem menetlusaeg võib viivitada puude</p>	<p>Arvestatud. Eelnõu seletuskirja mõjude osa täiendatud mõjuga töötukassale, sh on välja toodud täiendav mõju puude raskusastmega või vähenenud töövõimega inimestele ning olemasolevad leevendusmeetmed.</p>

Märkuse esitaja/sisu	Kommentaar märkusele
<p>raskusastmega seotud teenuste, nagu rehabilitatsioon, kättesaadavust, kuid esmased terviseprobleemidega seotud teenused jäävad inimesele kättesaadavaks sõltumata puude raskusastme määramisest“. Töötukassa juhib tähelepanu, et muudatus omab mõju nii töötukassa tegevusele kui ka vähenenud töövõimega inimeste teenuste kättesaadavusele. Arvestades töövõime hindamise menetlustähtaega, mis on samuti 30 tööpäeva ja korduvhindamise tähtaega, mis on kuni 50 tööpäeva enne eelneva hindamise perioodi lõppemist, võib tekkida surve töövõime hindamise taotluste varasemaks esitamiseks, et puude hindamisest tulenev teenuse saamise õigus ei katkeks. Töötukassa andmetel esitab keskmiselt 70% klientidest töövõime hindamise ja puude tuvastamise ühistaotluse ca 30 tööpäeva enne eelneva otsuse lõpptähtaega, mis tähendab seda, et väga suurt klientide hulka ohustab teenuse katkemine mingiks ajaks. Lisaks sotsiaalkindlustusmeti poolt osutatavatele teenustele sõltub puude olemasolust ka mitmete kohaliku omavalitsuse poolt osutatavate teenuste kättesaadavus. Eelnõu seletuskirjas on nenditud, et teenuste kättesaadavus võib viibida, aga puudub analüüs kui paljusid inimesi see puudutab ja võimalikud meetmed olukorra leevendamiseks, et teenuste kättesaadavus ei katkeks ega viibiks.</p>	
<p>2) Eelnõu § 5 punktiga 2 jäetakse sotsiaalmaksuseaduse sotsiaalmaksu maksmise erijuhtude loetelust välja need ravikindlustatud isiku abikaasad/registreeritud elukaaslased, kes kasvatavad ühte või kahte 3–8-aastast last või kolme kuni kuut last, kellest ükski pole noorem kui 8-aastane. Seletuskirja kohaselt on muudatuse eesmärk soodustada mõlema vanema tööturul osalemist. Samas puudub seletuskirjas analüüs selle kohta, kuidas need ülalpeetavad abikaasad/registreeritud elukaaslased, kelle põhitegevuseks on laste eest hoolitsemine,</p>	<p>Arvestatud mõjude osas. Töötukassaga on mõjude prognoos läbi räägitud ja täpsustatud. Töötukassa mõjude rida on täiendatud ja lisatud ka mõju Töötukassa administratsioonile ja selgitust sellevõrra täpsustatud. Riigieelarvest makstavad kulud on jäetud rea alla mõjud riigieelarvele ja need ei kajastu Töötukassa mõjude all, riigieelarve mõjusid on samuti täpsustatud ja selgitusi täiendatud. Selgitame vabatahtliku kindlustuslepingu tingimuste osas, et neid on seletuskirjas piisavalt kajastatud. Isikutel, kelle eest varasemalt maksis sotsiaalmaksu riik piisava aja jooksul, see õigus tekib. Samuti saab</p>

Märkuse esitaja/sisu	Kommentaar märkusele
<p>saavad pelgalt riigipoolse ravikindlustuse kaotamise tõttu tööle asuda ja on motiveeritud aktiivselt tööd otsima. On küsitav, kuivõrd põhjendatud on eeldus, et pärast töötukassas registreerimist on sihtrühma töötamise motivatsioon hoolduskoormuse kõrval kasvav. Lisaks on välja toodud võimalusena tervisekassaga vabatahtliku kindlustuslepingu sõlmimise võimalus, aga välja ei ole toodud analüüsi, kui paljudel sihtrühma kuuluvatest inimestest oleks RAKS § 22 tingimustele vastavalt võimalik vabatahtlikku kindlustuslepingut sõlmida. Seletuskirja punkti 6.2.1 sotsiaalne mõju kohaselt on mõju ulatus sihtrühmale suur, sest tähendab muutusi inimeste käitumises võrreldes varasemaga ning see eeldab sihiteadlikku kohanemist. Nendel inimestel on võimalus minna Töötukassasse tööd otsima, asuda tööle või sõlmida Tervisekassaga vabatahtlik kindlustusleping. Seletuskirja põhjal eeldatakse, et esimesel aastal ca pooled sihtrühmast pöörduvad Töötukassa poole, ca veerand läheb tööle ning 15% ostavad kindlustuse. Järgnevatel aastatel suureneb tööle minejate proportsioon Töötukassasse pöördunud inimeste arvelt. Seletuskirja punkti 6.2.2 mõju riigivalitsemisele kohaselt sihtrühma pöördumine Töötukassa poole mõjutab Töötukassa töökoormust. Seletuskirja põhjal eeldatakse, et tegu on väikse mõjuga arvestades sihtrühma suurust (esimesel aastal ca 500 inimest, järgnevatel aastatel nende arv väheneb tööle minejate arvelt) ning seda, et Töötukassasse pöörduvad isikud hajusalt aja jooksul, mida toetab ennetav teavitustöö.</p> <p>Töötukassa juhib tähelepanu, et muudatus võib riigivalitsemise koondmõjuna (st kuludele ja töökoormusele üle asutuste kokku) olla negatiivse suunaga. Ebasoovitavate mõjude risk seisneb selles, et ühelt poolt väheneb muudatusega 1051 isiku sotsiaalmaksu ravikindlustuse osa, mida riik hüvitab täna läbi</p>	<p>lepingut sõlmida kindlustatud isik ka oma ülalpeetava eest. Iga üksikisiku vastavust tingimustele saab kontrollida Tervisekassa konkreetse isiku andmete alusel.</p>

Märkuse esitaja/sisu	Kommentaar märkusele
<p>Tervisekassa. Teiselt poolt suureneb töötuna arvele tulijate eest makstava ravikindlustuse kulu, mida riik hüvitab läbi Töötukassa, kuid millele lisanduvad töötuna arvel olekuga kaasnevad kulud nõustamisele, teenustele, toetustele. Töötukassa praktika näitab, et hoolduskoormusega klientide töötuna arvelolek on keskmisest pikem. Arvestusega, et potentsiaalselt lisanduvad Töötukassasse uued töötud (esimesel aastal pöörduvad umbes pooled, teiseks aastaks on töötuna registreerunud 35% ja kolmandaks aastaks 25% sihtrühmast), on Töötukassa eelarves tegemist arvestatava kulude kasvuga. Kokkuvõttes koondmõju võib riigivalitsemise sektorile tervikuna olla kulusid ja töökoormust kasvata. Seletuskirja p 7.2 tabelis 5 on mõju töötukassa eelarvele meie hinnangul alahinnatud. Ülalmainitud eeldusi kasutades töötuna registreerimise osakaalu ja töötuna arvelolekuga kaasnevate kulude kohta leiame, et töötukassale on 2026. aastal muudatusest tingitud lisanduv kulu ca 1,2 miljonit, teisel aastal ca 700 000 ja kolmandal aastal ca 500 000 eurot. Antud kuluarvutuses on kululiikidena arvesse võetud lisanduvate töötutega seotud teenuste, arveloleku ja nõustamise, töötutoetuse ja sotsiaalmaksuga (ravikindlustus) seotud kulu. Ainult sotsiaalmaksu kulu moodustab kaasnevatest kuludest 2026. aastal ca 360 000 eurot, 2027. aastal ca 280 000 eurot ja 2028. aastal ca 210 000 eurot.</p>	
Rahandusministeerium	
<p>1. Eelnõuga kaotatakse vanemahüvitise vähendamine, kui saaja töötab ja teenib suurt palka. Leiame, et see on riigi poolt vale sõnum ja riigieelarve paketi kokkuhoiu eesmärgiga vastuolus. Kuigi seletuskirjas märgitakse, et sellega kaasneb negatiivne risk, peetakse seda ebaoluliseks. Leiame, et siin on üks vanemahüvitise võtmeprobleem, mis võib muudatusega</p>	<p>Selgitame, et kirjeldatud riski aitab maandada hüvitise ülempiiri langetamine. See vähendab stiimulit "skeemitamiseks" ja aitab ühtlasi vähendada naiste ja meeste hüvitiste soolist lõhet.</p>

Märkuse esitaja/sisu	Kommentaar märkusele
<p>süveneda: hüvitist saav (suurema palgaga) vanem töötab ja lapsega on tegelikult kodus see vanem, kes hüvitist ei saa. Ennekõike võib tekkida soov „skeemitada“ nendel, kes on kõrgemapalgalisel ja kellel seni ei olnud võimalust ega rahalist motivatsiooni süsteemist maksimumi võtta. Sellega kaasneb ühelt poolt riigile täiendav kulu ning teiselt poolt kaotab madalapalgalisem osapool oma töösuhte ning ravikindlustuse. Vanemahüvitise eesmärk on maksta asendussissetulekut inimesele, kes reaalselt last hooldab. Palume Sotsiaalministeeriumil analüüsida kõnealuse muudatuse mõju ja vajadusel täiendada eelnõu.</p>	
<p>2. Sotsiaalmaksuseaduses ning töötervishoiu ja tööohutuse seaduses tehtavate muudatuste kohaselt on ajutise töövõimetuse hüvitise ülempiiri rakendumisel nii füüsilisest isikust ettevõtjal (FIE) kui ka tööandjal õigus maksta maksuvabalt haigushüvitist saamata jääva summa ulatuses. Ajutise töövõimetuse hüvitise suuruse arvutab Tervisekassa eelneval aastal isiku eest või tema poolt makstud sotsiaalmaksu alusel. Selleks, et tööandja või FIE saaks määrata saamata jäävat osa, peaks neil olema teada Tervisekassa arvutatud ajutise töövõimetuse hüvitise suurus. Sellist teavet tööandjal ega FIE-l ei ole. Kõnealuse haigushüvitise suurust peaks tööandja või FIE saama arvutada neile teada olevate andmete põhjal.</p> <p>Teeme ettepaneku muuta sõnastust järgmiselt:</p> <p>1) sotsiaalmaksuseaduse § 3 punkti 18 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses: „Ravikindlustuse seaduse § 54 lõikes 11 sätestatud ajutise töövõimetuse hüvitise ülempiiri rakendumisel võib käesoleva punkti esimese lause alusel arvutatud summale liita eelmise aasta kalendripäeva keskmise sotsiaalmaksuga</p>	<p>Arvestatud. SMS § 3 täiendatakse punktiga 19 eelnõus teisel kujul, kuid ettepanekuga on sisuliselt arvestatud. Uus sõnastus on välja töötatud koosöös RaM-iga. TTOS 12³ lg 4 muudatusega on arvestatud ja eelnõu on muudetud.</p> <p>Tegemist on olnud vabatahtliku hüvitise maksmise võimalusega loomisega, mis ongi ettevõtete lõikes erinevalt kasutatav lähtuvalt nende motivatsioonist ja võimalustest oma töötajaid materiaalselt rohkem toetada ajutise töövõimetuse perioodil. Oleme seletuskirjas selgitanud, et tööandjad ja FIE-d saavad lähtuda arvutamisel ainult seaduses sätestatud protsendist ja enda juures makstava töötasu andmetest (mis on neile teada). Tervisekassa kasutab summeeritud sotsiaalmaksuga maksustatud tulu andmeid ning nende andmete jagamine tööandjatega oleks kõigile osapooltele liigne halduskoormus ja ka lubamatu, kuna sisaldab inimese kõiki palgatulusid, mitte ainult neid mida konkreetne tööandja vajaks.</p>

Märkuse esitaja/sisu	Kommentaar märkusele
<p>maksustatava tulu ja ajutise töövõimetuse hüvitise ülempiiri vahe.</p> <p>2) töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 12³ lõiget 4 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses: „Ravikindlustuse seaduse § 54 lõikes 11 sätestatud ajutise töövõimetuse hüvitise ülempiiri rakendumisel võib tööandja keskmise töötasu ja ajutise töövõimetuse hüvitise ülempiiri vahe töötajale hüvitada .“.</p> <p>Lisaks märgime, et taoline soodustus tekitab ebavõrdset kohtlemist olukorras, kus töötajal on mitu tööandjat või ta tegutseb samaaegselt FIE-na. Seaduses on täpsustamata, millisel tööandjal ja kui suures ulatuses on sellisel juhul õigus maksta ülempiiri rakendumisel saamata jääva tulu ulatuses sotsiaalmaksuvaba haigushüvitist</p>	
<p>3. Eelnõuga lõpetatakse ülalpeetavate abikaasade/elukaaslaste eest sotsiaalmaksu ravikindlustusosa maksmine. Seletuskirja mõjuhinnangus on välja pakutud rida käitumuslikke eeldusi. Mõned neist tunduvad liialt optimistlikud: näiteks, et kolme aastaga on pooled inimesed mõjutatud sihtgrupist tööle läinud. Seletuskirjas võiks välja tuua, kui tundlik on mõjuhinnang nendele eeldustele ning millised riskid kaasnevad, kui need eeldused osutuvad valeks.</p>	<p>Arvestatud, seletuskirja täiendatud.</p>
<p>4. Hetkel veel seletuskirjas toodud IT-kuludel puudub katteallikas, otsused tehakse RES-RE 2025–2028 protsessis.</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p>
<p>Eesti Kaubandus-Tööstuskoda</p>	
<p>Oleme eelnõuga tutvunud ning anname teada, et Kaubanduskoda toetab eelnõu §-s 6 kirjeldatud muudatust, mis võimaldab ravikindlustuse seaduses sätestatud ajutise töövõimetuse hüvitise ülempiiri rakendumisel tööandjal ülempiiri rakendumisest tuleneva puuduoleva summa töötajale hüvitada.</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p>
<p>Eesti Pensionäride Ühenduste Liit</p>	

Märkuse esitaja/sisu	Kommentaar märkusele
<p>SMS eelnõu: Kas praeguse demograafilise kriisi tingimustes Eestis, on perehüvitiste vähendamine ainuke meede, mille peale seaduseelnõu autorid said tulla.</p> <p>Seletuskirjas märgitukohaselt on seaduste muudatuste eesmärgiks „ühtlustada riiklike hüvitisi ning luua tasakaalustatum ja riigieelarvele jõukohasem sotsiaalkindlustussüsteem“</p> <p>Halb on see, et tasakaalustatus saavutatakse ainult osade hüvitiste vähendamise kaudu, mistõttu saavutatakse pseudotasakaal. Tegemist on sõnalise demagoogia.</p> <p>Eriti kummastav praeguses demograafilises kriisis on ettepanek, jätta välja sotsiaalmaksu maksmise erijuhtude loetelust ravikindlustatud isiku abikaasad, kes kasvatavad mitut üle 3 aasta vanust last, selle asemel, et leida täiendavaid hüvitisvõimalusi.</p>	<p>Selgitame, et kui vanem kasvatab kolme või enam last, kellest vähemalt üks on alla 8-aastane, siis säilib senine riigi poolt sotsiaalmaksu maksmise kord. Samuti juhul, kui vanem kasvatab seitset või enam last.</p>
<p>TTOS: Kas töövõimetuse hüvitise maksmise lükkamine ettevõtete kanda on see abinõu, mis tevisekassa finantsvehendite nappusest päästab.</p>	<p>Selgitame, et ajutise töövõimetuse hüvitisele ülempiiri kehtestamine ei tähenda, et tööandjad peavad ülejäänud osa töötajale hüvitama.</p>
<p>PISTS: Ei pea SKA menetlusaja pikendamist põhjendatuks.</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p>
<p>Justiitsministeerium</p>	
<p>Justiitsministeerium kooskõlastab eelnõu lisatud failides esitatud normitehniliste ja keelemärkuste ning seletuskirja kohta tehtud märkustega arvestamisel.</p>	<p>Arvestatud, v.a ettepanekud, mis on all tabelis välja toodud.</p>
<p>Muutmise seaduse pealkirjas nimetatakse seadus, mille muutmine lähtub eelnõu peaesmärgist ja millest lähtuvad muude seaduste muudatused (HÕNTE § 35 lg 2).</p>	<p>Selgitame, et eelnõusse on pandud kokku erinevad kokkuhoiu- ja lisaraha leidmise meetmed eelarvepositsiooni puudujäägi vähendamiseks, mis ei ole omavahel kõik sisu osas seotud. Seetõttu on muudetavad seadused loetletud eelnõus tähestikulises järjekorras.</p>
<p>RaKS § 55² lg 1: Kas tuleks kõne alla: "kahekordne tulu"?</p>	<p>Mittearvestatud. See sõnastus peab olema sama, mis PHS § 40 lõike 1 sõnastus, kuna viitab samale keskmisele ühele kalendrikuu tulule. Siin on viide keskmisele tulule, mis on välja arvatud lõikes 2 toodu kohaselt.</p>

Märkuse esitaja/sisu	Kommentaar märkusele
<p>PHS § 63⁹. 2026. aasta vanemahüvitise ülempiiri arvutamine. Sättes ei räägita ülempiiri arvutamisest, vaid ülempiirist endast. Pealkiri võiks olla "2026. aasta vanemahüvitise ülempiir". Kui kõneldaks arvutamisest, siis tuleks lisada ka, kuidas seda tehakse, nt jagatakse ülempiir millegagi .</p> <p>Pigem: "vanemahüvitise saamise õiguse", ÕS ei soovita kasutada fraasi "õigus millelegi".</p>	<p>Mittearvestatud. Sättes on toodud erisus PHS § 40 lõigetes 2 ja 3 sätestatud ülempiiri arvutamise korrast, nii et ülempiiri arvutamise üldreegel on seaduses juba kirjeldatud. Rakendussäte viitabki just ülempiiri arvutamise erisusele, mistõttu võiks see tulla välja ka pealkirjast. Ka sätte sõnastuse puhul jääme § 40 lg 1 sõnastuse juurde, kuna see on juba kehtivas seaduses kasutusel.</p>
<p>Vanemahüvitise ülempiiri vähendamine ning vanemahüvitise ajal töötamise piirangu kaotamine. Selle muudatusel võib olla oluline mõju sihtrühma käitumisele (sh isa vanemahüvitise saajatele), seetõttu soovitame kaaluda muutuse mõjude hindamiseks lisada eelnõusse järelhindamise kohustust sisaldava sätte.</p>	<p>Selgitame, et vanemahüvitise muudatuste järelhindamine toimub andmete regulaarse seire kaudu ning tulemusi kuvab tulevikus ka Sotsiaalministeeriumi HEA laste ja perede näidikulaud.</p>
Eesti Puuetega Inimeste Koda	
<p>04.09.2024 saadeti kooskõlastuseks eelnõu, milles paluti arvamust avaldada hiljemalt 11.09.2024. Eesti Puuetega Inimeste Koda ja meie võrgustik juhib tähelepanu, et antud eelnõu menetlemisel pole arvestatud hea kaasamise tavaga, sest kooskõlastuseks on antud lühike ajaraam ning muudatusi pole varasemalt sihtgruppidega läbi räägitud ega tutvustatud.</p>	<p>Teadmiseks võetud.</p>
<p>Eelnõuga plaanitakse pikendada puude raskusastme tuvastamise tähtaegu, kuna 15 tööpäeva jooksul ei ole võimalik otsuseid teha piiratud tööjõuressursi ja taotluse läbivaatamise keerukuse tõttu. Oleme seisukohal, et tähtaegade pikendamine peab mh parandama puude raskusastme tuvastamise otsuste kvaliteeti. Eesti Puuetega Inimeste Kojale ja meie võrgustikule ning ka laiemalt meie poole pöördujatele teeb muret, et viimastel aastatel on suurenenud inimeste arv, kellel on puude raskusastet vähendatud või üldse ära võetud. Oleme korduvalt teemat ministeeriumi ametnikega tõstatanud ning teinud ka ametliku</p>	<p>Teadmiseks võetud. Selgitame täiendavalt, et 15 tööpäeva jooksul oleks jätkuvalt võimalik puude raskusastet tuvastada kui SKA ekspertiisitalitus saaks jätkata sama tööjõuressursiga nagu praegu. Hetkel on menetlustähtaegade pikenemise peamine põhjus vajadus leida tööjõukuludelt kokkuvõtteid ja puude raskusastme tuvastamise või tuvastamata jätmise otsuse tegemise pikenemine 15 tööpäeva võrra (koos puude tuvastamise ja toetusega edaspidi 40 tööpäeva) võimaldab SKA andmetel alates 2025. aastast kokku hoida kolme menetleja tööjõukulu ehk 69 000 eurot igal aastal. Puudega inimeste arvu menetlustähtaegade pikendamine ei mõjuta.</p>

Märkuse esitaja/sisu	Kommentaar märkusele
<p>pöördumise, mille osas oleme saanud vastuse põhjustest, miks on puudega inimeste arv vähenenud (peamiseks põhjenduseks taotlejate arvu vähenemine või vanaduspensioniealiste puhul vähene rahaline motivatsioon toetust taotleda, mis ei tähenda seda, et inimesel puuet ei oleks). Meie poole pöörduvad inimesed, kelle puude raskusastmeid on vähendatud või ära võetud olenemata sellest, et nende tervises seisund ei ole muutunud. Samuti oleme korduvalt ministeeriumi ja Sotsiaalkindlustusametiga aruteludes toonud välja otsuste sisulist kvaliteeti – otsuste ebapiisavat põhjendamist ja arusaadavust inimestele. Seega ootame, et antud muudatus toetaks sisuliselt puude raskusastme tuvastamise menetlust ja tõstaks väljastatavate otsuste kvaliteeti. Juhime tähelepanu, et tähtaegade pikendamine peab olema selgelt ja arusaadavalt ka inimestele kommunikeeritud ning inimestele vajalike teenuste ja muu abi kättesaadavus ei tohi pikenevate tähtaegade tõttu kannatada.</p>	